مقایسهی محلی نسبت کاپ به دیسک چشم چپ و راست افراد سالم با استفاده از تصاویر (OCT) Optical Coherence Tomography

مرضیه مختاری ، دکتر حسین ربانی ، دکتر علیرضا مهری دهنوی ، دکتر محمدرضا اخلاقی 🐂

مقاله بژوهشی	

٥	كىد	حا

مقدمه: بررسی تقارن در عضوهایی از بدن که به صورت زوج وجود دارد، می *تو*اند در تشخیص زودهنگام بیماریها به پزشکان کمک کند. در این مطالعه، حد آستانه ی تقارن با محاسبه ی نسبت کاپ به دیسک در چشم افراد سالم با استفاده از دادههای Optical coherence tomography (OCT) به صورت محلی و نقطه به نقطه با استفاده از هر B-scan بررسی شد.

روشها: در این مطالعه، ۴۰ دادهی مربوط به افراد سالم که از دستگاه 3D-OCT1000 مدل تاپکن استخراج شده بود، مورد استفاده قرار گرفت. مراحل انجام کار به این صورت بود که با استخراج لایهی Internal limiting membrane (ILM) و Retinal pigment epithelium)، محدودهی کاپ و دیسک به ازای هر B-scan محاسبه شد و سپس به ازای B-scanهای معادل در چشمهای چپ و راست، این نسبت به صورت نقطه به نقطه، مقایسه و پارامترهای تقارن بررسی قرار گردید.

یافتهها: نسبت کاپ به دیسک در سه ناحیهی فوقانی، میانی و تحتانی برای چشمههای چپ و راست به دست آمد که به ترتیب برای چشم راست ۱۰٬۵۴ ± ۰/۰۶۳، ۱/۴۲ ± ۰/۰۶۲ و ۲۰/۰۶ ± ۴۰/۰۶ و برای چشم چپ، ۲۰/۶۳ ± ۰/۰۶۳، ۲۰/۷۳ ± ۲۰/۰۴ و ۲۰/۰۶ ± ۲۰۱۷، بود؛ میزان اختلاف این نسبت برای دو چشم به طور میانگین ۲۰/۰۴ ± ۲۰/۰۴، ۲۰/۸۴ ± ۲۰/۰۴ و ۲۰/۵۴ ± ۲۰/۰۷ بود.

نتیجه گیری: عدم تقارن در قسمت تحتانی دیسک نسبت به قسمت فوقانی و میانی بیشتر است و در قسمت میانی، بیشترین تقارن دیده میشود. همچنین در بررسی نقطه به نقطه، بیشترین تقارن در دومین B-scan در قسمت تحتانی محور افقی بین مرکز دیسک نوری و ماکولا مشاهده میشود.

واژگان کلیدی: ارزیابی عدم تقارن، نسبت کاپ به دیسک، تصاویر Optical coherence tomography

ارجاع: مختاری مرضیه، ربانی حسین، مهری دهنوی علیرضا، اخلاقی محمدرضا. **مقایسهی محلی نسبت کاپ به دیسک چشم چپ و راست افراد سالم** با استفاده از تصاویر OOTT) Optical Coherence Tomography). مجله دانشکده پزشکی اصفهان ۱۳۹۴؛ ۳۳ (۳۶۷): ۲۳۸۷–۲۳۸۱

مقدمه

بررسی میزان تقارن در افراد سالم، یکی از پارامترهای قابل توجه در زمینههای مختلف است. از آن جایی که اغلب اعضای بدن به صورت متقارن هستند، واکاوی عدم تقارن می تواند در تشخیص زودهنگام بیماریها به پزشکان کمک کند. عدم تقارن در پارامترهای بیومتریک داخل چشمی، می تواند بیماریهایی مثل تومور چشم و یا آب سیاه (گلوکوم) را شناسایی کند. با این حال، مهم است که تا چه حد این پارامترهای نامتقارن در چشم طبیعی می باشد.

در بررسی ویژگی های چشم، از روش های تصویربرداری مختلفی نظیر تصاویر رنگی دو بعدی از سطح چشم و یا تصاویر سه بعدی از عمق چشم استفاده می شود. روش تصویربرداری هم دوست نوری (Oct یا Optical coherence tomography) یک روش تصویربرداری شناخته شده برای کاربردهای پزشکی می باشد که با استفاده از اصول تداخل امواج نوری می تواند تصاویر دو بعدی و سه بعدی با وضوح میکرومتری از مقطع آناتومیک ایجاد کند. تصاویر OCT که از بافت داخلی چشم گرفته می شود، اطلاعاتی از لایه های

Email: rabbani@med.mui.ac.ir

مجله دانشکده پزشکی اصفهان – سال ۳۳ / شماره ۳۶۷/ هفته سوم اسفند ۱۳۹۴

۱-دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه بیوالکتریک و مهندسی پزشکی، دانشکدهی فن آوریهای نوین علوم پزشکی و کمیتهی تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ایران ۲- دانشیار، گروه بیوالکتریک و مهندسی پزشکی، دانشکدهی فن آوریهای نوین پزشکی و مرکز تحقیقات پردازش سیگنال و تصاویر پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۳– دانشیار ،گروه چشمپزشکی، دانشکدهی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران **نویسندهی مسؤول**: دکتر حسین ربانی

شبکیه و محل عبور رگهای عصبی ایجاد میکند. به طور کلی، ساختمان چشم دارای دو حفره ی جلویی و خلفی است. حفره ی جلویی فضای بین لنز و قرنیه را شامل می شود و قسمت خلفی بین لنز و شبکیه قرار گرفته و از مایع شفاف و چسبناکی به نام زجاجیه، پر شده است. شبکیه، دارای ساختار لایه ای شکل است که در انتهای حفره ی خلفی قرار گرفته است. پس از شبکیه، لایه ی کروئید قرار گرفته و از بافتی با خاصیت منعکس کنندگی بالا، تشکیل شده است؛ این لایه، با رگهای خونی ترکیب شده است. در انتها نیز دیسک نوری قرار گرفته است که محل تجمع رگهای خونی می باشد. رگهای انتقال عصب بینایی در قسمت دیسک نوری به مغز متصل می شود. همچنین قسمت کاپ، ناحیه ی متراکم در وسط دیسک نوری معرفی می شود (۱).

در مطالعات مربوط به بررسی تقارن در دو چشم، پارامترهایی مانند ضخامت لایههای شبکیه در قسمت ماکولا مقایسه می گردد. در مطالعهای مشابه، میزان تقارن در ضخامت لایههای شبکیه در کودکان بررسی و نتایجی برای تقارن در قطب خلفی ماکولا ارایه شده است (۲). همچنین، در پژوهش دیگری، تقارن در قسمتهای مختلف از جمله در ضخامت لایههای دیگری، تقارن در بررسی تقارن چشم، بررسی شده است (۳). بسیاری از این مطالعات در بررسی تقارن چشم، بدون هم تراز کردن تصاویر چشمهای چپ و راست بوده است.

هدف از انجام این پژوهش، واکاوی تقارن در چشمهای چپ و راست افراد سالم با استفاده از روش محاسبهی نسبت کاپ به دیسک (Cup to disk ratio) در قسمت دیسک نوری بود. نسبت کاپ به دیسک، یکی از پارامترهای مهم در تشخیص بیماری آب سیاه است که در قسمت دیسک نوری بررسی میشود. در مقالات متعددی نسبت کاپ به دیسک، با استفاده از تصاویر فوندوس با تعریف نسبت

مساحت کاپ به مساحت دیسک معرفی می شود. پیدا کردن محدوده ی دیسک در تصاویر رنگی، به درستی یافتن مرز دیسک، کمک شایانی می کند. در مطالعه ای، موقعیت دیسک با جستجو در بالاترین میزان شدت محلی تعیین گردید (۴). در پژوهشی دیگر، با استفاده از تبدیل Hough transform) Hough)، مرکز دیسک و دایره ای به عنوان مرز دیسک معرفی شد (۵). همچنین، به تازگی، از مدل های مبتنی بر الگوی Template matching (۷) نیز برای استخراج دیسک استفاده شده است.

در این مطالعه، به علت نامشخص بودن محدوده ی کاپ در تصاویر رنگی، از داده های OCT برای محاسبه ی عمق کاپ استفاده شد. تصاویر سه بعدی داده های OCT از کنار هم قرار گرفتن تصاویر دو بعدی از عمق چشم که «B-scan» نامیده می شوند، ایجاد شد. سپس با استفاده از B-scanهای معادل در چشم های چپ و راست که هم تراز شدند، نسبت کاپ به دیسک به ازای هر B-scan با توجه به تعریف ارایه شده در مطالعات پیشین (۸)، محاسبه گردید. با مقایسه ی نسبت کاپ به دیسک به صورت سیگنالی در دو چشم چپ و راست، می توان حد آستانه ی تقارن را به صورت محلی و نقطه به نقطه محاسبه کرد.

روشھا

از ۴۰ داده از افراد سالم با شرایط استاندارد بر اساس مطالعات مشابه استفاده شد (۳). داده های سه بعدی در ابعاد ۱۲۸ × ۵۱۲ × ۵۰۹ واکسل و وضوح مکانی ۷ × ۳/۱۲۵ × ۱۲۵ میکرومتر مکعب بود. به طور کلی، هدف از انجام این مطالعه، بررسی تقارن در چشم افراد سالم و ارایهی حد آستانهی تقارن در قسمت های مختلف دیسک نوری بود. این اقدام در دو مرحلهی اساسی انجام شد (شکل ۱).

شکل ۱. بلوک دیاگرام مراحل استخراج نسبت کاپ به دیسک RPE: Retinal pigment epithelium; ILM: Internal limiting membrane; OCT: Optical coherence tomography

مجله دانشکده پزشکی اصفهان – سال ۳۳ / شماره ۳۶۷/ هفته سوم اسفند ۱۳۹۴

ابتدا تصاویر فوندوس هر چشم با دادههای OCT ثبت شد و با هم تراز کردن تصاویر فوندوس چشمهای چپ و راست، به طور معادل دادههای OCT چشمهای چپ و راست نیز معادل گردید. سپس برای هر چشم، سیگنالی از نسبت کاپ به دیسک محاسبه شد. محتوای سیگنال نسبت کاپ به دیسک هر چشم، شامل این نسبت به ازای Scan های دادهی OCT مربوط است.

در مقاله ی Boyer و همکاران، روشی نوین برای استخراج ویژگی از قسمت دیسک نوری ارایه شد (۹). در ایس روش، ابتدا با استخراج لبه و آستانه گذاری، لایه های قسمت Optic nerve head (ONH) با صحت مناسبی تقسیم بندی می شود و سپس با استفاده از زنجیره Markov (۱۰)، مرز لایه ی ILM و RPE و نقاط انتهایی ایس لایه و محدوده ی کاپ و دیسک در هر B-scan مشخص می گردد. در مطالعه ای، لایه ی ILM با تصویر باینری از B-scan و سپس با استفاده از تصویر هم سطح شده (Flattening images)، نقاط انتهایی لایه ی RPE و محدوده ی کاپ و دیسک مشخص

چنانچه گفته شد، مرز دیسک و کاپ در B-scanهای دادهی OCT، با توجه بـه نقـاط انتهـایی لایـهی RPE و مرز لایـهی ILM مشخص میشود (شکل ۲).

قطر دیسک، فاصلهی بین نقاط انتهایی لایهی RPE است و قطر کاپ به عنوان فاصلهی افقی از نصف عمق کاپ معرفی میشود (۸). محاسبهی نسبت کاپ به دیسک

در محاسبهی نسبت کاپ بـه دیسـک، از نسبت معرفـی شـده در مطالعات پیشین (۸) استفاده شد. در این روش، در مقایسه با استخراج

کاپ با استفاده از تصاویر فوندوس به علت استفاده از تصاویر سه بعدی OCT، مختصات کاپ به صورت دقیق تر قابل محاسبه است و به ازای هر B-scan از دادهی OCT، دو نقطه به عنوان محدودهی کاپ و دو نقطه به عنوان محدودهی دیسک مشخص میشود (شکل ۲).

مطابق شکل ۳، می توان به ازای هر B-scan و به طور معادل به ازای هر خط از تصویر پروجکشن (که از میانگین گیری عمقی از تصاویر OCT ساخته شدهاند)، یک نسبت کاپ به دیسک ارایه کرد. این نسبت به ازای B-scanهایی از تصاویر OCT که عمق کاپ آن از یک حد آستانه (μα ۱۵۰) (۱۲) بیشتر باشد، ارایه می شود. این حد آستانه، با توجه به میزان همبستگی با محدودهی حقیقی دیسک و کاپ تعیین شد. به این ترتیب، سیگنالی از نسبت کاپ به دیسک برای هر چشم حاصل گردید.

شکل ۳. قسمت الف، B-scan معادل فلش آبی رنگ در قسمت ب میباشد که از عمق چشم گرفته شده است. مختصات کاپ و دیسک از B-scan معادل محاسبه می شود.

يافتهها

با توجه به روش ارایه شده، نتایج حاصل از نسبت کاپ به دیسک به صورت نسبت قطر کاپ به قطر دیسک ارایه می شود و به دلیل همتراز بودن داده های OCT، به ازای هر x که شماره ی B-scan را مشخص می کند، هر دو نقطه از دو سیگنال، معادل یکدیگر می باشند و به این ترتیب، می توان ویژگی هایی از دو سیگنال مانند نرخ تغییرات، مقدار بیشینه، میانگین، انحراف معیار و ... را با هم مقایسه کرد. در شکل ۴، با توجه به ثبت بین داده ی OCT و تصاویر فوندوس، نقاط حاصل از محدوده ی دیسک و کاپ بر روی تصویر

فوندوس نمایش داده شده است. در شکل ۵ نیز نمایشی از سیگنال نسبت کاپ به دیسک برای چشم چپ و راست یک فرد سالم نمایش داده شده است.

شکل ۴. الف– محدودهی کاپ و دیسک با نقاط قرمز و آبی در تصویر فوندوس مشخص میشود. ب– B-scan معادل خط سبز رنگ نمایش داده شده است.

برای بررسی تقارن، میزان اختلاف نسبت کاپ به دیسک بررسی شد. در ۴۰ دادهی مطالعه شده، ابتدا میانگین نسبت کاپ به دیسک برای چشمهای چپ و راست محاسبه شد و میزان اختلاف نسبت کاپ به دیسک در این دو چشم در افراد مختلف مورد بررسی قرار گرفت. به طور متوسط، میزان اختلاف نسبت کاپ به دیسک برای ۴۰ دادهی طبیعی ۲۰۷۳ ± ۱۰/۵۲ بو د.

در این مطالعه بر خلاف مطالعات قبلی، نسبت کاپ به دیسک بـه صورت نقطه به نقطه محاسبه شد. به این ترتیب، به ازای هـر B-scan

تقارن را با نسبت حاصل از قطر کاپ به قطر دیسک همان گونـه کـه در شکل ۲ معرفی شده است، بررسی کرد.

شکل ۶، مقدار متوسط تفاضل نسبت کاپ به دیسک نقطه به نقطه را به ازای ۲۰ B-scan مشترک بین ۴۰ داده ی طبیعی نمایش می دهد. محور عمودی، میانگین مقدار تفاضل این نسبت را نشان می دهد. در این شکل، میزان تقارن با مقدار تفاضل نسبت کاپ به دیسک چشمهای چپ و راست به صورت نقطه به نقطه سنجیده می شود و هر چه میزان تفاضل برای هر B-scan کمتر باشد، میزان تقارن به ازای آن B-scan بیشتر می شود. B-scan شماره ی صفر وصل کرده و به این ترتیب، B-scan قبلی با اندیس منفی و B-scan بعدی با اندیس مثبت نمایش داده شده است.

همانطور که از شکل ۶ مشخص است، تقارن در B-scanهای نزدیک به محور افقی بین دیسک نوری و ماکولا بیشتر بود. برای مثال، میانگین تفاضل نسبت کاپ و دیسک برای B-scan شمارهی صفر، ۰/۰۴ ± ۰/۰۴، برای B-scan شمارهی دو، ۰/۰۳۳ ± ۰/۰۴۷ و برای B-scan شمارهی شش، ۰/۰۶۶ ± ۰/۰۹۱ بود.

همچنین، نسبت کاپ به دیسک نیز به صورت محلی بررسی شد. جدول ۱، میانگین نسبت کاپ به دیسک را برای سه قسمت مختلف نشان میدهد. این تقسیم،ندی، مطابق شکل ۷، به نحوی بود که B-scanهای حاصل به سه دسته فوقانی، میانی و تحتانی تقسیم شدند. با محاسبه ی اختلاف نسبت کاپ به دیسک در قسمت های مختلف، تقارن در این نواحی بررسی شد. عدم تقارن در قسمت تحتانی دیسک، نسبت به قسمت فوقانی و میانی بیشتر بود.

Left eye :1081 meanL=0.53311 stdL=0.13045 & Right eye :1082 mean=0.54847 std=0.095014

شکل ۷. تقسیمبندی ناحیهی دیسک به سه قسمت فوقانی، میانی و تحتانی

ىحث

در مطالعات مربوط به تقارن در چشم افراد سالم، پارامترهای مختلفی مانند ضخامت لایهی RNFL بررسمی و بر اساس میزان تقارن در ضخامت لايههاي مختلف، معياري براي شناسايي افراد سالم معرفي شده است. در این مطالعه، سیگنال نسبت کاپ بـه دیسـک بـه صـورت نقطه به نقطه و محلی بررسی شد. به دلیل بررسی محلی نسبت کاپ بـه دیسک، لازم بود که B-scanهای معادل در چشمهای چپ و راست شناسایی شود. به این منظور، دادههای OCT چشمهای چپ و راست با

استفاده از محور افقی که مرکز دیسک نوری را به مرکز ماکولا متصل میکند، همتراز شدند و بر خلاف مطالعات قبلی، نسبت کاپ به دیسک به صورت نقطه به نقطه و محلی بررسی گردید. نتایج نشان داد کـه -B scanهای نزدیک تر به مرکز دیسک، تقارن بیشتری دارند. همچنین، پارامترهای دیگر مانند نرخ تغییرات و ... را نیز میتوان بررسی کرد.

در بررسی تقارن در قسمت دیسک نـوری، پـارامتر مـورد مطالعـه نسبت کاپ به دیسک به صورت محلی و نقطه بـه نقطـه بـود. بـر ایـن اساس، میانگین میزان اختلاف نسبت کاپ به دیسک به طور گسترده ۰/۰۷۳ ± ۰/۰۵۲ و به طور محلی در قسمت اول، ۰/۰۴۲ ± ۰/۰۴۸، در قسمت دوم ۰/۰۴۹ ± ۰/۰۴۲ و در قسمت سوم ۰/۰۶۷ ± ۰/۰۴۵ بود. نتایج حاصل نشان داد که بـ منظور بررسـی تقـارن، ناحیـهی مرکـزی معتبرتر است و در ایـن ناحیـه، اخـتلاف نسبت کـاپ بـه دیسـک در چشمهای چپ و راست کمتر میباشد.

تشكر و قدرداني

در پایان لازم است، از همراهی و راهنماییهای استادان محتـرم گـروه سیاسگزاری گردد.

و تحتانی	میانی	فوقاني،	سه قسمت	دیسک در	کاپ به	نسبت	ا. میانگین	مدول ا
----------	-------	---------	---------	---------	--------	------	------------	--------

		· · · -	
نسبت کاپ به دیس	سک	میانگین ± انحراف معیار	میانگین ± انحراف معیار اختلاف نسبت کاپ به دیسک دو چشم
قسمت فوقاني	چشم راست	\cdot /fatives \pm \cdot / \cdot 0 faud	·/·FATAA ± ·/·FYT49
	چشم چپ	·/44·974 ± ·/·970·1	
قسمت مياني	چشم راست	\cdot /FT1090 \pm \cdot / \cdot 91FF0	·/·FY·99±·/·TA97A
	چشم چپ	\cdot /442.09 \pm \cdot / \cdot VT114	
قسمت تحتاني	چشم راست	•/•931• ± •/4•47•9	\cdot/\cdot FDAVA \pm \cdot/\cdot FVFF
	چشم چپ	\cdot/\cdot 90040 \pm $\cdot/$ 410200	

مجله دانشکده یزشکی اصفهان – سال ۳۳ / شماره ۱۳۶۷ هفته سوم اسفند ۱۳۹۴

References

- Tasman W, Jaeger EA, Shields JA, Smith SG, Spaeth GL, Augsburger JJ. The Wills eye hospital atlas of clinical ophthalmology. 2nd ed. Philadelphia, PA: Lippincott Williams and Wilkins; 2001.
- Altemir I, Oros D, Elia N, Polo V, Larrosa JM, Pueyo V. Retinal asymmetry in children measured with optical coherence tomography. Am J Ophthalmol 2013; 156(6): 1238-43.
- **3.** Mahmudi T, Kafieh R, Rabbani H, Mehri Dehnavi A, Akhlaghi MR, Arbabian Kh, et al. Evaluation of asymmetricity of retinal nerve fiber layer and total retina in right and left eyes of normal subjects using extracted features from optical coherence tomography. J Isfahan Med Sch 2013; 31(247): 1185-93.
- Sinthanayothin C, Boyce JF, Cook HL, Williamson TH. Automated localisation of the optic disc, fovea, and retinal blood vessels from digital colour fundus images. Br J Ophthalmol 1999; 83(8): 902-10.
- **5.** Pinz A, Bernogger S, Datlinger P, Kruger A. Mapping the human retina. IEEE Transactions on Medical Imaging 1998; 17(4): 606-9.
- 6. Li H, Chutatape SO. Automatic location of optic disk in retinal images. Image Processing 2001; 2: 837-40.
- **7.** Lalonde M, Beaulieu M, Gagnon L. Fast and robust optic disc detection using pyramidal decomposition and Hausdorff-based template matching. IEEE Trans

Med Imaging 2001; 20(11): 1193-200.

- Xu J, Chutatape O, Sung E, Zheng C, Chew Tec Kuan P. Optic disk feature extraction via modified deformable model technique for glaucoma analysis. Pattern Recognition 2007; 40(7): 2063-76.
- **9.** Boyer KL, Herzog A, Roberts C. Automatic recovery of the optic nervehead geometry in optical coherence tomography. IEEE Trans Med Imaging 2006; 25(5): 553-70.
- **10.** Koozekanani D, Boyer K, Roberts C. Retinal thickness measurements from optical coherence tomography using a Markov boundary model. IEEE Trans Med Imaging 2001; 20(9): 900-16.
- **11.** Wang YP, Chen Q, Lu ST. Quantitative assessments of cup-to-disk ratios in spectral domain optical coherence tomography images for glaucoma diagnosis. Proceedings of 6th International Conference on Biomedical Engineering and Informatics (BMEI); 2013 Dec 16-18; Hangzhou, China. p. 160-5.
- **12.** Hrynchak P, Hutchings N, Jones D, Simpson T. A comparison of cup-to-disc ratio measurement in normal subjects using optical coherence tomography image analysis of the optic nerve head and stereo fundus biomicroscopy. Ophthalmic Physiol Opt 2004; 24(6): 543-50.

Accepted: 25.01.2016

Local Comparison of Cup-to-Disc Ratio in Right and Left Eyes via Optical Coherence Tomography B-Scans of Optic Nerve Head

Marzieh Mokhtari¹, Hossein Rabbani PhD², Alireza Mehridehnavi PhD², Mohammadreza Akhlaghi³

Abstract

Original Article

Background: The symmetricity of even organs of body may help clinicians in the early detection of diseases. So, we estimated the cup-to-disk ratio (CDR) in left and right eyes and checked the symmetricity between the two eyes using the data of optical coherence tomography (OCT).

Methods: In this study, data from 40 normal subjects were used. This data was taken from the 3D-OCT1000 Tapcon model. For estimating CDR in each B-scan, at first the internal limiting membrane (ILM) and retinal pigment epithelium (RPE) layers were extracted; then using the end-point of RPE layer and the depth of cup, the boundary of disk and cup were determined. Finally, CDR of each B-scan was compared point-by-point and the symmetricity parameters were evaluated.

Findings: CDRs in the left and right eyes of 40 normal data were investigated locally. We divided optic disk area into three regions named upper, middle and lower. Then, CDR of each region was calculated for left and right eyes of each patient. The local CDR were 0.433 ± 0.0548 , 0.432 ± 0.061 , and 0.432 ± 0.0635 for the right eyes and 0.441 ± 0.0635 , 0.443 ± 0.0731 , and 0.417 ± 0.675 for the left eyes in upper, middle and lower regions, respectively. The differences between local CDRs in different regions of the two eyes were 0.0483 ± 0.042 , 0.0420 ± 0.039 , and 0.067 ± 0.045 , respectively.

Conclusion: The results of local comparison of CDRs between the left and right eyes indicated that the level of asymmetricity in the lower region of disk was higher than upper and middle regions, and the middle region has the most symmetricity. In addition, in point-by-point symmetricity evaluation of CDRs, the highest level of symmetricity is seen in the second B-scan, near the center of optic disk.

Keywords: Asymmetry evaluation, Cup-to-disk ratio, Optical coherence tomography

Citation: Mokhtari M, Rabbani H, Mehridehnavi A, Akhlaghi M. **Local Comparison of Cup-to-Disc Ratio in Right and Left Eyes via Optical Coherence Tomography B-Scans of Optic Nerve Head.** J Isfahan Med Sch 2016; 33(367): 2381-7

3- Associate Professor, Department of Ophthalmology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran **Corresponding Author:** Hossein Rabbani PhD, Email: h_rabbani@med.mui.ac.ir

مجله دانشکده پزشکی اصفهان – سال ۳۳ / شماره ۳۶۷/ هفته سوم اسفند ۱۳۹۴

¹⁻ MSc Student, Department of Biomedical Engineering, School of Advanced Medical Technology, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

²⁻ Associate Professor, Department of Biomedical Engineering, School of Advanced Medical Technology AND Medical Image and Signal Processing Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran